

Predgovor

Autora ove knjige prvi put sam upoznao početkom sedamdesetih, kada je kao direktor Metropolitana upravljao izložbom mojih radova. Odmah sam shvatio da ima najizostrenije „oko“ u svetu umetničkog biznisa. Došao je u Čads Ford da pregleda moje radove i smesta izabrao one koje sam intimno, iako o tome nisam govorio, smatrao najboljima. Dok me je intervjuisao za katalog izložbe, učinio je nešto što me je iznenadilo. Počeo je da mi postavlja pitanja o materijalima koje koristim, olovkama, perima, temperama, vodenim bojama i četkicama, o njihovim osobinama i tome kako stvaralački utiču na mene. Ovo nije nešto u šta bi se običan istoričar umetnosti upuštao; to mi je pokazalo da on zaista razume sam čin stvaranja.

Zatim mi je postavljao pitanja o mojim slikama Mejna i Brendivajna, posebno o slikama koje su nastale kod Kristine Olson i Karla Kvernara (moji susedi a često i moji modeli). To i nisu toliko bila pitanja koliko vodič ka otkrivanju moje umetnosti koji bi mogao da mi ponudi jedan odličan učitelj. Otkrivao je u mojim slikama stvari za koje sam samo naslućivao da tu postoje. Kada sam promenio način slikanja svetlosti – a to je zaista bila suštinska promena – jedino je on to odmah zapazio.

Tokom proteklih godina, Tom Hoving me je više puta intervjuisao i, šta-više, on je jedina osoba sa kojom se osećam prijatno i opušteno dok govorim o svom radu. Tokom ovih razgovora uvek bismo zakoračili u umetnost prošlosti i on bi me svaki put iznenadio širinom svog znanja koja se proteže od vremena pre Grka i Rimljana preko srednjevekovne umetnosti i renesanse na severu Evrope (obojujica gajimo izuzetno poštovanje prema Albrehtu Direru o kome možete saznati nešto više upravo u ovoj knjizi), sve do najsavremenijih umetničkih pravaca. Kada je reč o sposobnosti da se uoči kvalitet, ne znam nikoga ko je u tome bolji od njega. Ono čemu se posebno divim u njegovom pristupu umetnosti jeste to što nije vezan za određeni period ili stil. Nije mu draža, na primer, apstrakcija od realizma. On poštuje sve stilove kao legitimne načine umetničkog izražavanja. Istovremeno, zna i nešto u šta ja duboko verujem: takozvani običan čovek instinktivno prepoznaje ono što je vredno u umetnosti i samo mu je potrebno malo podrške da bi to umeo da izrazi i stekne sigurnost.

Ne znam nijednog istoričara umetnosti osim Toma Hovinga koji bi mogao da piše o umetnosti od njenih početaka do danas, da izabere najbolje muzeje na svetu, izdvoji najbolja dela i da nas uputi u kolekcionarstvo. On je bio svuda, video je sve i zna šta je prava umetnost.

Endru Vajet

